

Nyelvtani szerkezetek

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
<p>A vizsgázó</p> <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megérti és helyesen használja az egyszerű szerkezeteket szóban és írásban, - ismerős helyzetekben elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál, - az esetleg előforduló hibák és az érezhető anyanyelvi hatás ellenére érthetően fejezi ki gondolatait, kommunikációs szándékait. 	<p>A vizsgázó</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - változatos szerkezeteket is megért és használ szóban és írásban, - viszonylag nagy biztonsággal használja a nyelvtani szerkezeteket, és közben nem követ el rendszerszerű hibát, - szükség esetén mondanivalóját képes önállóan helyesbíteni, pontosítani, - árnyaltan fejezi ki kommunikációs szándékait.

A középszintre vonatkozó lista a Kerettantervre épül. Ezeknek a szerkezeteknek az aktív használata várható el a vizsgázótól. A receptív készséget mérő vizsgarészekben használt szövegekben előfordulhatnak a listán nem szereplő szerkezetek is, ezek azonban nem képezik a mérés részét.

Nyelvtani szerkezetek	Példák
Ige	
<p><i>Igemódok:</i> kijelentő, felszólító, feltételes</p> <p><i>Igék/segédigék:</i> <i>kell, akar, lehet, tud</i> + főnévi igenév típusú szerkezetek</p>	<p>Elmegyek. Menj el! Elmennél?</p> <p>El kell menned!</p>
<p><i>Igeidők:</i> jelen, múlt, jövő,</p> <p><i>Igeragozás:</i> határozatlan tárgy, határozott tárgy, mutató névmásos tárgy</p>	<p>olvasok, olvastam, olvasni fogok</p> <p>Olvasok egy könyvet.</p> <p>Olvasom a könyvet.</p> <p>Azt olvasom.</p>
<p><i>Igekötők:</i> térbeliség, időbeliség, befejezettség</p>	<p>kijön, bemegy, odaér;</p> <p>át akar érní, tanulja meg, el fog készülni, megtanulta</p>
<p><i>Igenevek:</i> főnévi, melléknévi, határozói</p>	<p>olvasni; olvasó, olvasott; olvasva</p>
Főnév	
<p>Egyes és többes szám kifejezése</p>	<p>kar (zéró morféma)</p> <p>karok (többes szám jele: „k”)</p>

Gyakori tőtípusok	ház – házak, szoba – szobák, ló – lovak, kéz – kezek
A tárgy ragja	reggelit, ebédet (tárgy ragja: „t”)
Gyakori névutók és paradigmabeli megjelenésük	alatt, fölött, mellett, óta, alattam, melletted, fölöttetek
Határozószók, határozóragok	
Hely, idő, mód	itthon, tegnap, gyorsan
Az idő kifejezése	napok, hetek, hónapok, évszakok, év, óra, perc negyed, fél, háromnegyed használata
Az idő kifejezésének gyakori ragjai, névutói	februártól májusig, ebben az évben; vacsora előtt, után, közben
Helyhatározóragok –irányhármasság	ládában, ládából, ládába (hol?, honnan?, hová?)
részeshatározó (-nak/-nek)	barátomnak
eszköz- és társhatározó (-val/-vel)	késsel, barátommal
okhatározó (miatt, -tól/-től)	Az eső miatt itthon maradtunk.
Melléknév	
fokozása	szép, szebb, legszebb
képzett szóalakok	balatoni, sós, sótlan
Számnév	
tőszámnév	öt
sorszámnév	ötödik
Gyakoribb módosítószók	igen, nem, persze, ahogy, dehogynem, talán, valószínűleg
Névmások	
személyes névmás ragozott alakjai az -é mint birtokviszonyt kifejező morféma	tőled, nekem, hozzád, veletek A nővéremé a lakás.
határozószói névmások	itt, bárhol, valamikor
visszaható, kérdő, mutató, határozatlan, általános, vonatkozó, birtokos névmások	magad, ki, az, valaki, mindenki, aki, enyém
Kötőszók (alapvető alá- és mellérendelők)	és, vagy, mert, hogy, de, pedig, viszont, hanem

Mondattan	
<i>Alany–állítmány egyeztetése (szám, személy, határozottság szerint)</i>	A fiú alszik. A fiúk alszanak.
<i>Jelzős szintagmák szabályai (egyeztetés, szórend)</i>	kék tenger; a füzet, a kockás; a fiú kabátja; ezzel a géppel
Kérdések fajtái: eldöntendő, kiegészítendő	Jársz egyetemre? Melyik egyetemre jársz?
<i>Mellérendelő és alárendelő összetett mondatok gyakori esetei</i>	ellentétes, kapcsolatos, magyarázó, következtető, választó; tárgyi, alanyi, ok- és célhatározói
Szórend (nyomatékos, nyomatéktalan szórend)	Arnold győzött. Győzött Arnold!